

Riigikantsleil

Teie: 26.06.2026 nr RK/26-0767/-1K

Meie: 07.07.2026 nr 1-7/198-3

Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu kooskõlastamine

Siseministeerium kooskõlastab Vabariigi Valitsuse määruste muutmise määruse eelnõu järgmiste märkustega.

1. Vabariigi Valitsuse 23. septembri 2016. a määrus nr 106 „Riigikaitseobjekti kaitse kord“

1.1. Eelnõu § 1 punktis 3 täiendatakse määruse § 6 lõikega 4 järgmises sõnastuses: „(4) Kui objekti kohal olevat õhuruumi seiratakse, tagab A-, B-, C- ja F-kategooria objekti valdaja ja turvaettevõtja vastavalt turvategevuse seaduse § 10 lõike 1 punktile 11, et selle objekti kohal oleva õhuruumi seireandmeid jagatakse Politsei- ja Piirivalveameti, Kaitseväe, Transpordiameti ning lennundusseaduse alusel määratud sertifitseeritud aeronavigatsiooniteenuse osutajaga.“.

Palume lisada sättes nimetatud asutuste loetellu ka Kaitsepolitsei ameti, kuna eelnõu § 1 punkti 4 järgi on Kaitsepolitsei ametil muu hulgas kohustus oma pädevuse piires nõustada mehitamata õhusõidukist tuleneva ohu tõrjumist.

1.2. Eelnõu § 1 punktis 5 täiendatakse määruse § 7 lõikega 5 järgmises sõnastuses: „(5) Kaitseväge edastab viivitamata Kaitseväe korralduse seaduse § 3 lõike 3¹ punkti 3 alusel A-, B-, C- ja F-kategooria objekti valdajale Eesti õhuruumi valvamise käigus saadud teabe õhuruumis ja selle lähiümbruses lendavate avastatud ja tuvastatud, objekti ohustavate mehitamata õhusõidukite kohta.“.

Palume täiendada sätet ka E-kategooria objektide ehk julgeolekuasutuste objektidega. Mehitamata õhusõidukitest lähtuv oht ei piirdu üksnes A-, B-, C- ja F-kategooria objektidega, vaid võib samavõrra ohustada ka julgeolekuasutuste kasutuses olevaid objekte, mille kaitse on riigi julgeoleku seisukohalt kriitilise tähtsusega. Kaitseväge poolt Eesti õhuruumi valvamise käigus saadud teabe õigeaegne edastamine võimaldab objekti valdajal rakendada viivitamata vajalikke kaitse- ja julgeolekumeetmeid ning aitab tagada ühtse olukorrateadlikkuse kõigi kõrgendatud kaitsevajadusega objektide puhul. E-kategooria objektide väljajätmiseks puudub sisuline põhjendus ning nende kaasamine tagab regulatsiooni terviklikkuse ja võrdse kaitsetaseme kõigile kõrgendatud riskiga objektidele.

1.3. Eelnõu § 1 punktis 8 täiendatakse määruse § 10 lõikega 11 järgmises sõnastuses: „(11) Kaitsepolitseiamet küsib enne turvaplaani kooskõlastamist § 7 lõikes 3¹ nimetatud asutuste arvamust rakendatavate kaitseabinõude kohta.“.

Palume regulatsioon täiendavalt üle vaadata. Teeme ettepaneku muuta seda selliselt, et § 7 lõikes 3¹ nimetatud asutuste arvamuste küsimine toimuks objekti valdaja poolt juba riskianalüüsi koostamise etapis ning need esitatakse koos riskianalüüsi või sellele tugineva turvaplaaniga Kaitsepolitseiametile. Riskianalüüsi koostamise eesmärk on tuvastada ja hinnata objekti ohustavaid riske ning kaasata vajaduse korral nende hindamisse pädevad asutused. Kuna turvaplaan koostatakse riskianalüüsi alusel, on menetluslikult ja sisuliselt põhjendatud, et vajalikud arvamused on olemas juba enne turvaplaani koostamist. Selline lahendus võimaldab objekti valdajal arvestada asjaomaste asutuste seisukohtadega kaitseabinõude kavandamisel ning muudab Kaitsepolitseiamenti kooskõlastamismenetluse tõhusamaks ja sisulisemaks.

2. Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“

Palume täpsustada eelnõu § 2 sõnastust. Kooskõlastamiseks esitatud eelnõu §-ga 2 muudetakse Vabariigi Valitsuse 12. detsembri 2005. a määrust nr 301 „Raadioside piiramise kord“ ning nähakse ette eraldi regulatsioon raadioside piiramiseks mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu korral.

Eelnõu kohaselt on Politsei- ja Piirivalveametil õigus raadiosidet piirata üksnes politsei ja piirivalve seaduse (edaspidi *PPVS*) § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektidel. Siseministeeriumi hinnangul on selline piirang põhjendamatult kitsas ega võimalda saavutada regulatsiooni eesmärki.

Esiteks ei hõlma viide *PPVS* § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektidele kõiki neid objekte ja rajatisi, mille kaitsmiseks võib olla vajalik rakendada mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu tõrjemeetmeid. Politsei- ja Piirivalveameti riiklikult kaitstavate objektide hulka kuuluvad lisaks ehitistele ka rajatised (näiteks radaripositsioonid), mille käsitlemine eelnõu sõnastuses ei ole üheselt selge.

Teiseks ei sõltu mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu olemus ega selle tõrjumise vajadus konkreetse objekti staatusest. Mehitamata õhusõiduk võib kujutada ohtu väga erinevates asukohtades ning oht võib tekkida kiiresti ja ettearvamatult. Seetõttu peab pädevatel asutustel olema võimalik rakendada raadioside piiramise meetet kõikjal, kus see on vältimatult vajalik ohu ennetamiseks või tõrjumiseks, sõltumata sellest, kas tegemist on *PPVS* § 3 lõike 4 alusel kehtestatud objektiga.

Kolmandaks on eelnõu seletuskirjas märgitud, et muudatuse eesmärk on luua õiguslik alus mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumiseks. Kavandatud sõnastus seda eesmärki täielikult ei toeta, kuna piirab meetme kohaldamise võimalusi olukordades, kus oht võib realiseeruda väljaspool nimetatud objekte. Selline piirang võib praktikas takistada ohu tõhusat tõrjumist ning vähendada loodava regulatsiooni praktilist väärtust.

Lisaks tuleb arvestada, et mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumine eeldab kiiret reageerimist ning meetmete rakendamise võimalust vastavalt tegelikule ohupildile. Kui raadioside piiramise õigus on seotud üksnes eelnevalt määratletud objektidega, võib see piirata pädevate asutuste operatiivset tegutsemisvõimet olukorras, kus oht liigub või tekib väljaspool selliseid objekte.

Samuti väärrib tähelepanu, et Kaitseväele on seadusega antud korrakaitse ülesanded mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude tõrjumisel. Ka Kaitseväe ülesannete nõuetekohane täitmine eeldab, et raadioside piiramise õigus ei oleks põhjendamatult seotud üksnes kindlate objektidega, vaid lähtuks ohu olemasolust ja meetme rakendamise vajadusest.

Eeltoodust tulenevalt teeb Siseministeerium ettepaneku sõnastada säte selliselt, et raadioside piiramise õigus oleks kohaldatav kõikides olukordades, kus see on vajalik mehitamata õhusõidukist lähtuva ohu ennetamiseks või tõrjumiseks. Meetme kohaldamise eelduseks peaks olema ohu olemasolu ning seaduses sätestatud pädevus, mitte ohu seotus konkreetse objektiga.

3. Märkus seletuskirja kohta

Palume täiendada eelnõu seletuskirja mõjuanalüüsi.

Seletuskirjas on märgitud, et määruse rakendamisega kulusid ei kaasne. Siseministeeriumi hinnangul ei ole selline järeldus põhjendatud. Regulatsiooni jõustumisel suureneb eelduslikult Politsei- ja Piirivalveameti roll mehitamata õhusõidukist lähtuvate ohtude ennetamise ja tõrjumise alases nõustamises. Eelkõige puudutab see elutähtsate objektide ja riiklikult kaitstavate objektide valdajaid ning teisi asutusi, kellel tekib vajadus hinnata raadioside piiramise ning muude tehniliste kaitseabinõude rakendamise võimalusi.

Lisaks nõustamisele kaasneb regulatsiooni rakendamisega vajadus töötada välja meetodid, juhendmaterjalid ja koostöökorraldus ning arendada vastavat erialast pädevust. Samuti eeldab uus regulatsioon täiendavat planeerimis-, koolitus- ja koordineerimise tegevust. Tegemist on uue sisulise ülesandega, mille täitmiseks vajalikku täiendavat tööjõu- ja tegevuskulu ei ole Politsei- ja Piirivalveameti eelarves arvestatud.

Palume seletuskirja vastavalt täiendada ning hinnata realistlikult regulatsiooni rakendamisega kaasnevat täiendavat ressursivajadust.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister